

Pověsti z Volyňska

Pravým Pošumavím jeví se Volyňsko se svou páteří stejnojmennou řekou, již však předkové dali půvabné jméno Třeštilka a my tím marnotratně pohrdli. Její vlny se staly v lidovém bájení domovem přečetných vodníků i vodních žínek. Ale je to krajina také balvanitá se svými božskými i čertovskými kameny. Tu kráčí Ježíš se svatým Petrem a nahlíží do včelínů pana Macha z Krušlova, aby vznikla další venkovská legenda. Na druhé straně řeky káže mistr Jan pod sudslavickou lípou.

Kolem skalického zámku prohání se malovecký heraldický kůň a o něco výše ve Smrčné zkameněl chléb pro panskou pýchu. V Dobrši zní dávný šepot starého dudáka Rácochy s jeho pověstmi z časů aristokratů Kocovských. Nezvyklé kříže z Úbislavi i Milejovic hovoří o tom, že někdy býval s životem kříž. Posvátné studánky s jejich zázraky najdeme v Radešově, Nové Vsi, Němčicích nebo v Kraselově. A když přidáme několik vyprávění měšťanů volyňských, mohli bychom ty všechny podivuhodné příběhy svázat do pěkné knížičky. A k tomu nádvkem poutnická zapeklitost Karla Skalického na zdejší středověké tvrzi.

Více o autorovi Ondřeji Fibichovi na www.cestyksumave.cz

Není všechno zlato, co se třpytí

Při Volyni stával pěkný mlýn. Dobře se tam dařilo a zlaťáky cinkaly v mlynářské truhle. Proto se jmenoval Zlatý mlýn. Ten kdysi zdědil jeden nehodný syn, říkali mu Damián Kozlík. Bylo to pěkné kvítko, frejoval, karbanil a práce se štítil. Jak už to bývá, zakoukala se do něj Markéta, dcera nejbohatšího měšťana volyňského Martina. Rodiče jí bránili, avšak nakonec povolili. Protože Markéta přinesla na mlýn pěkné věno, milý Kozlík začal rozhazovat plnými hrstmi. Stížnosti na jeho nevázaný život se množily. pokuty přibývaly a mlýn pustnul. Nakonec se Damián dal k lupičům. Žena se usoužila a mlýn přišel na buben. Dlouho se však loupežník Kozlík netěšil ze svého hříšného života a skončil vlastní rukou.

Anděl strážcem

Nad Volyní vypíná se kostelíček Anděla Strážce. Kdysi tu po stráních pásavali ovčáci svá stáda. Jeden z nich brával s sebou malého chlapce z rodu Prokopů. Jednou utrmácené dítě usnulo, když tu se v jeho blízkosti objevil jedovatý had. Avšak pastevecký pes vzburcoval svého pána a hošík byl včas zachráněn. Jako díkuvzdání byla na tom místě šťastnou rodinou vystavěna malá kaplička. A když zchátrala, byl místo ní kostelík dnešní vyzdvižen.

Pozůstalost Adolfa Daňka, SOkA Strakonice

Láska otcovská

V Sušici se vypravuje o vzniku zdejších božích muk toto: Ve městě žil kdysi bohatý kupec se svou rodinou. Jednou se vypravil za obchodem do ciziny. Jeho děti chodívaly často za město svého otce vyhlížet, zdali už nejede. A opravdu. Jednou uslyšely dusot koní a skřípot kol. To se otec vracel. Běžely mu naproti a radostně ho vítaly. Vtom se ozvalo hromové: „Stůj!“ a z houští se vyhrnulo dvanáct lupičů. Bledý otec stačil jen na kolenu prosit, aby ho ušetřili a nedělali z jeho dětí sirotky. Lapkové ale nedbali a vrhli se na kupce. Tu jejich vůdce zahřměl: „Ustaňte! Já mám doma také ženu a děti.“ Po těchto nečekaných slovech se vzdálil i se svou tlupou. Šťastný otec pak na tom místě nechal postavit kapličku, na paměť svého zachránění.

Josef Šmrha, školní sloh 1915 in Adolf Daněk, Rukopisná sbírka SOkA Strakonice

Ze sklepení k nebi

Volyněské náměstí je celé podsklepené labyrintem chodeb. Kdysi za dávných časů tam v domě Rochotovském bydlel zámožný řezník Držka. Ten měl svůj sklep podivně zařízen. Protože byl plný vody, používal jej k uskladňování mléka. Muselo se však plout temnotou po voru. Jednou poslal své dvě malé dcerky pro mléko, a ty se nešťastnou náhodou utopily. Na památku jejich duší nechal na svém pozemku za městem založit evangelický chrám. Říká se mu Na Malsičce.

J. V. Želízko, b. i.

Hastrmanní dukát

Byl jeden hastrman přímo v loukách u města. Tenhle ovšem nelákal lidi na pentličky, ale na vodnické zlato. Jednou se tudy vracel domů pocestný. Je sychravo, dýmka mu vyhasla a on

se už těší na teplo u kamen. Tu spatřil na břehu řeky hromádku žhavých uhlíků. Hned se zaradoval, že si může zapálit. Sejde k vodě a právě včas. Vidí, jak pod hladinou mizí mužiček s rybími vousy a vypoulenýma očima. Muž byl však zdvořilý, a tak na vodníka zavola: „Pozdrav Pánbu, mohl bych si vzít uhlíček? Jen dýmku zapálit!“ Hastrman vykoukl nad hladinu, zpytavě si pocestného přeměřil a zahuhňal: „Můžeš, ale podruhé už nechod.“ Muž honem vhodil jeden uhlík do dýmky, zaklapl ji a radši přidal do kroku, aby už byl doma. Tam užaslé rodině vyprávěl o svém střetnutí s vodníkem. Tu mu babička povídá: „Ukaž dýmku,“ neboť věděla své. Muž odklopil víčko a vyndal odtud... zlatý dukát! Teprve teď mu stará žena pověděla, jak vodníci lákají lidi na uhlíky, které se mohou změnit ve zlato, a jak často končí lidská chtivost smrtí ve vodách.

Pozůstalost Adolfa Daňka, SOkA Strakonice

Bílá paní pod Mašličkou

Kolem volyňského hřbitova šel kdysi sedlák Pravda ze Starova. Bylo již pozdě v noci. Náhle se před ním zjevila postava celá v bílém doprovázena dvěma psy, kterým šlehal oheň z tlamy. Sedlák zkameněl hrůzou, ale bílá paní pravila: „Neboj se. Jen pojď se mnou, pro svůj hříšný život tu musím navěky hlídat poklady!“ Sedlák však na poklady neslyšel, otočil se na patě a mazal tmou dolů až rynek. Po nějakém čase vzpomněl si na trápení té ženy a dal na místě svého nočního setkání postavit kapličku ke cti sv. Jana.

Pozůstalost Adolfa Daňka, SOkA Strakonice

Dítě s lampou

Hokynářka z Volyně se vracela z nákupu ze vsí. V nůši si nesla máslo, tvaroh i vajíčka. Tma houstne, až není vidět na krok. Tu si žena pomyslela na světélka, ta by jí hezky posvítla na cestu. Ve chvíli je světýlko tu, jenže hokynářka o tu hrůzu nyní nestojí a pospíchá, aby už byla ve městě. A nůše je těžká, jako by kamení nesla. Konečně vyšla z lesa, světýlko nikde, a tak na chvíli sundala nůši, aby si odpočinula – a div se hrůzou neskácela. Na nůši sedí malé děťátko, na prsou mu hoří lampička. Tu se žena vzchopila a hlesla: „Aby tě Pán Bůh vysvobodit ráčil, ubohá dušičko!“ V tom okamžiku lampička zhasla a dítě zmizelo, neboť duše došla pokoje.

Pozůstalost Adolfa Daňka, SOkA Strakonice

Více pověstí na <https://povesti.knih-pt.cz/obsah/seznam?region=3>

Knihy s tematikou pověstí, legend, pohádek a dalších příběhů od Ondřeje Fibicha si můžete rezervovat v naší knihovně [zde](#)

Výběr titulů

